

Kinderen in onveiligheid moeten beter in beeld komen

De Kinderombudsman publiceerde het rapport 'Niemand hielp mij' over kinderen die opgroeien met ruzie en geweld thuis. Wij -de minister van Langdurige zorg, Jeugd en Sport, de minister van Justitie en Veiligheid en de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid- herkennen het beeld dat te veel kinderen die in onveiligheid leven nog buiten beeld blijven. We voelen de urgentie om dit te verbeteren, samen met de ketenorganisaties en professionals. Daarbij onderschrijven wij de oproep aan omstanders en professionals om signalen van huiselijk geweld serieus te nemen, het gesprek aan te gaan en tijdig hulp in te schakelen. De sociale omgeving van een kind ziet vaak veel eerder dan de professional dat er iets aan de hand is en is daarom cruciaal voor vroege herkenning en steun.

De oproep tot urgente verbetering van de jeugdbescherming nemen wij ter harte. Wij zetten daarom in op concrete verbetermaatregelen in het hier en nu zoals het omlaag brengen van wachtlijsten en het verbeteren van betekenisvol contact tussen jeugdbeschermers en gezinnen¹ en meer fundamenteel met het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. De verbeteringen vanuit het Toekomstscenario moeten er ook aan bijdragen dat vanuit het lokale wijkteam zoveel mogelijk één vast aanspreekpunt blijft voor het gezin en het kind, met daarnaast indien nodig tijdelijk aanvullende inzet van een regionaal veiligheidsteam. Dit voorkomt dat het kind steeds opnieuw zijn of haar verhaal moet doen.

Zoals de Kinderombudsman stelt, is het belangrijk dat informatie over kindermishandeling laagdrempelig beschikbaar is. We hebben hierop afgelopen jaar grote stappen gezet, bijvoorbeeld samen met het Landelijk Netwerk Veilig Thuis door alle relevante informatie op één toegankelijke plek aan te bieden via het digitale platform van Veilig Thuis. Dit platform is een interactieve omgeving om over kindermishandeling kennis en handelingsperspectief op te halen. Naast algemene kennis wordt hier ook op specifiekere onderwerpen ingegaan, zoals hoe omstanders én professionals om moeten gaan met kinderen die uit zichzelf aangeven kindermishandeling mee te maken ('disclosure'). Daarnaast beveelt de Kinderombudsman aan opnieuw onderzoek te doen naar de prevalentie van kindermishandeling. Wij onderschrijven het belang hiervan, maar kiezen bewust voor een andere aanpak: in plaats van een nieuwe brede prevalentiemeting zetten wij in op cohortstudies die gezinnen met onveilige situaties over langere tijd volgen. Deze studies leveren ons waardevolle informatie op over wat daadwerkelijk werkt in de aanpak. Een vierde cohortstudie staat op het punt te starten en zal deze kennis verder versterken. Ook doet de Kinderombudsman de aanbeveling om toe te werken naar een integrale visie op jeugdbeleid. Wij onderschrijven het nut van een integrale visie. De ministeries van VWS, SZW, OCW, BZK en JenV werken samen aan een brede aanpak om integrale en preventieve ondersteuning aan gezinnen te versterken. Praktijklabs zullen daarbij helpen om concrete knelpunten in de uitvoering te identificeren en op te lossen¹. Ook zal worden gekeken welke rol de Nationaal Coördinator kan spelen in het versterken van deze gezamenlijke visie.

Tot slot doet de Kinderombudsman ook een aanbeveling om kindermishandeling, huiselijk geweld en een gezonde opvoeding een verplicht onderdeel te laten zijn van het curriculum op scholen. Op dit moment wordt het wettelijk verplicht curriculum (dat bestaat uit kerndoelen en examenprogramma's) geactualiseerd. Met de herziene kerndoelen en examenprogramma's gaan alle leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs meer leren over thema's zoals grenzen aangeven en moeten alle scholen zich inspannen om een veilige sociale omgang te stimuleren, evenals weerbaarheid, respectvolle omgang met seksualiteit en gendergelijkheid. De herziene kerndoelen zijn zo opgesteld dat aan kinderen en jongeren in den brede kennis en vaardigheden worden meegegeven die zij nodig hebben in het kader van weerbaarheid, online en offline. Scholen worden ondersteund om de nieuwe kerndoelen goed te vertalen naar onderwijs in de klas. Vanaf 1 augustus 2027 moeten scholen met de nieuwe kerndoelen gaan werken.

De school heeft een zorgplicht voor de veiligheid op school. Dat betekent concreet dat de school zicht moet hebben op de veiligheidsbeleving van leerlingen, dat de school antipestbeleid moet

¹ Kamerstuk: 31823-1113

hebben en dat er een coördinator van het antipestbeleid moet zijn. Stichting School & Veiligheid ondersteunt scholen hierbij.